

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 8 sati ujutro.

U Puli, ponedjeljak 4. novembra 1918.

Broj 1193

Godina IV.

Nota Narodnog veća SHS inozemstvu.

Narodno veće nerazdelive nacije Slovenaca, Hrvata i Srba, koji obitavaju područje nekadašnje Austro-Ugarske monarhije, proglasilo je u svom manifestu od 29. oktobra nezavisnu državu SHS. Na svom teritoriju prekinulo je Narodno veće tom deklaracijom sve veze sa Austro-Ugarskom monarhijom i dinastijom Habsburgovaca. U sednici od 29. oktobra hrvatski se je parlament, koji predstavlja jedan deo našega naroda u nekadašnjoj Austro-Ugarskoj monarkiji, izrekao jednodušno za ovu deklaraciju. Ovoj je sednici prisustvovao i član središnjeg odbora Narodnog veća, koji imađe najviše izvršujuće pravo za sve jugoslavenske zemlje nekadašnje Austro-Ugarske monarhije. Narodno veće osim toga imalo čast, da javi vladama Ujedinjenih država Amerike, Francuske, Britanske i Italije te Srbije kao što i jugoslavenskom odboru u Švicarskoj, da je država Jugoslavena, pripremljena stvoriti zajedničku državu sa Srbijom i Crnogorom, koja će po načelima narodnosti morati obuhvatiti sve etnografske teritorije države SHS. U istoj se sednici veće, da se mi više ne nalazimo u ratnom stanju sa alijiranim državama i da ih baš nasuprot samotom prijateljskim državama. Ovo je prijateljstvo potvrđeno time, što tečajem ovog rata Srbija i Crnogora bijahu antanti najvernije države. Ove države nisu mogle biti poznate alijiranim vlastima u onom trenutku, kad su stavile mirovne uvete vrhovnom zapovedništvu austro-ugarske vojske. U tom trenutku ove vlasti ne mogu više, a da ne vide činjenicu, da se stara austro-ugarska vlada raspala u više nezavisnih država. Kao najviše zastupstvo nacije i države SHS smatramo našom dužnošću, da upozorimo visoku pozornost država antante i da ih zamolimo, da vodi računa o tome u tom smislu, da se našem narodu prizna u punoj meri pravo samoopredeljenja, da se ovu državu ne meša sa službenim činbenicima austro-ugarske monarhije, koja više ne postoji i da zaposednuće jednog dela našeg ozemlja ne prejudicira našem ujedinjenju kao naroda i kao države. Istodobno imademo čast saopćiti, da se čitava flota i sve obalne utvrde sa jednom bivošću Austro-Ugarske monarhije bile svečano predane odlasnicima Narodnog veća i da prema tome Austro-Ugarska nema više prava, da tom flotom raspolaže. Konačno imademo čast saopćiti, da smo još pre nego što smo doznali za primirje, stavljeno vrhovnom zapovedništvu austro-ugarskom, naložili jugoslavenskim četama, da idu u susret četama antante i da polože oružje.

Zagreb, 3. novembra 1918.

Za predsedništvo Narodnog veća:

Dr. Ante Pavelić.

Svetozar Pribičević.

Prvi pregovori s talijanskom mornaricom.

Na brzojav, odaslan prekjučer sa strane zapovedništva jugoslavenskog brodogradila zapovedniku talijanske mornarice stigao je jučer oko 10 sati i po ujutro odgovor, u kom se pozivlje zapovedništvo mornarice u Puli da pošalje vlastite delegate na određeno mesto u širokom Jadranu. Odazvali se tom pozivu ofratni kapetan Milan Milinković, dr. M. Vratović i dr. M. Krmpotić, s jednom torpednjačom jugoslavenske republike na određeno mesto 10 milja zapadno od Pulačkog sv. Ivana, gde su se susreli sa talijanskom torpednjačom 56 AS krajevske talijanske mornarice. Na njenom brodu primio ih je linijski kapetan Ciano Alessandro, delegat Nj. E. zapovednika talijanske flote Thon de Revela, koji je poručio jugoslavenskoj mornarici pozdrav najvišeg zapovednika talijanske mornarice. Pregovaranja su potrajala dva sata i po. Talijanski delegat izjavio je u imenu Nj. E. zapovednika flote, da će se odustati od svakog neprijateljstva unutar luke, dok su za ostala pitanja, koja se odnose na obalu plovidbu trgovačkim ladjama, na pomoć u novcu i živežu te na dolazak flote, bili su potrebni daljni pregovori, bilo s većem ministrom sedinjenih vlasti u Parizu, bilo sa zapovedništvom flote na Krfu. Delegat Nj. E. dao je delegatima također upute glede eventualnih putovanja po Jadranu, potrebitne radi mnogih polja mina, položenih na različitim mestima od talijanske flote. Nazdravilo se zatim Italiji i Jugoslaviji, na što su se oprostili i otišli. Delegati jugoslavenski umolili su delegata Nj. E. da izruči pozdrave jugoslavenske mornarice talijanskoj mornarici i Nj. E. zapovedniku admiralu Thon de Revela.

Koch admiral.

Odeo mornarice Narodnog veća u Zagrebu imenovao je zapovednika jugoslavenskog brodogradila Metoda Kocha kontraadmiralom.

Talijanske torpedovke u Trstu.

Beč, 3. (D. u.) Uz neopisivo klicanje nepreglednog mnoštva stiglo je danas u 4 sata posle pođne 6 talijanskih torpederazarača i to: „Audace“, „Climene“, „Missore“, „Fabrizzi“, „Lamaso“, „Progione“ amo i pristalo na Molo San Carlo. Bivši trčanski načelnik dr. Valerio i vodja talijanskih socijalnih demokrata Pucher, kao zastupnik tečanskog dobrotvornog odbora optužili su se na brod da pozdrave došli i poveli su na to, uz brojn klicanje i sviranje brojnih glazbi i pod kišom cveča, zapovednika stiglih brodova u prijamnju namesništvenu palaču u sedište dobrotvornog odbora. Na mulju odigrali su se između sakupljenog mnoštva i međjutim iskranih karibintera i talijanske brodske posade entuzijastički prizori pozdravljanja i bratimljenja.

Trst, 3. (D. u.) Jugoslavenska torpedovka, koja je iz Trsta bila pošla u Mletake s parlamentarcima trčanskog dobrotvornog odbora, vratila se u 2 sata posle pođne iz Mletaka i donela pismo saopćenje, koje glasi: „Poslat ću odmah pomoć! Dlaz“.

Invetaj o. k. vojake.

Beč, 3. (D. u.) Službeno se javlja: Na talijanskom bojištu su naše čete, na temelju sklopljenog primirja, odustale od bojeva. Objava uveta primirja usledit će posebice. — Poglavica generalnog stožera.

* Talijansko saopćenje o potopljenju „Viribus Unitis“. „Agenzia Stefani“. Poglavica generalnog stožera mornarice javlja: U noći dne 31. oktobra prodrlj su komandant Raffaele Rossetti pomorskog ženijskog odela i poručnik Paelluzzi u unutrašnju luku Pule. Čekali su na povoljan trenutak i potopili su prema jutru oklopljeni brod „Viribus Unitis“.

* Nemačke priznaje českoslovačku državu. Praga, 3. (D. u.) Českoslovački prešbiro javlja: Nemački generalni konzul barun Gebsattel bio je danas ponovno u predsedništvu Narodnog zbora, gde je službeno izjavio, da vlada nemačke države priznaje samostalnu českoslovačku državu te se veseli, što će čim prije moguće pozdraviti poslanika českoslovačke države u Berlinu.

Čechoslováci!

Pri naprostém klidu, vzájemné lásce a radostně dobrovolné službě bezpečnostní zůstaňme v Pulji do té doby, kdy zavolá nás naše československá vláda v Praze. Do té doby v naprosté poslušnosti svých nynějších zvolených představených, v Pulji zůstaneme. Československá vláda nás ústy poslance dr. Franty ujistila, že si přeje našich služeb, které dneš dně ve prospěch jihoslovanského státu radostně konáme, že jich nezapomene a že každý z nás bude používat jistých předností v osvobozené vlasti. V československém státě je klid a vzorný, krásný pořádek a prozatím našich služeb zde, naše vláda nepotřebuje. Ale potřebuje nás vláda jihoslovanského státu, již bratrsky a radostně vyhovujeme. Vaše rodiny ve vlasti jsou zapatřeny, nemějte starostí, že by strádaly. Váš hromadný příchod mohl by způsobit snadno v zásobovacích otázkách chaos a toho byste si jistě nepřáli. Ústřední pracovní výbor československý v Pulji, který se včera ustanovil, bude v prvé řadě starati se o to, by jste zdraví a veseli do své domoviny došli, aby Vaše matky, ženy i milenky mohli Vás s otevřenou náručí přivítati v době co nejbližší. Nespěchejte na odjezd! Způsobili byste škodlivý zmatek! Doba našeho odjezdu se rychle blíží, každý chaos a zmatek odaluje náš odjezd. Buďte klidní, sebevědomí, jak se sluší na osvobozené příslušníky československého národa!

Za přispění delegáta „Národního výboru československého státu“, pana dr. Franty z Prahy, ustanovil se včera „Ústřední pracovní výbor československý v Pulji“. Účelem jeho jest, aby byl pojitkem všech pracovních odborů

českých, ústřednou všech českých skupin, prostředníkem mezi Čechoslováky v Pulji a Jihoslovanským místním národním výborem. „Ústřední výbor“ žádá všechny delegáty, výbory, velitele oddílů a vůbec vedoucí síly, důvěrníky mužstva a spolupracovníky, aby vešli ihned s výborem ve spojení; uraduje se celý den. S „Ústředním výborem“ souběžně pracuje „Česká informační kancelář“ v budově Příkladního admiraltátu, kde jsou též i úřadovny „Ústředního výboru“. Vyhlášky a zprávy výboru i kanceláře budou uveřejňovány v právě založené „České Hlídkce“ Hrvatského listu. Čtěte jej všichni a upozorňujte všechny na jeho zprávy!

Bratři z pozemních formací, od dělostřelectva, polní dráhy pevnostní, pěchoty atd. přihlašujte se do Sokolské stráže u setnaka Svatoše v budově bývalého „Kriegshafenkommandu“!

Redakční. „Československé Hlídky“ převzal dnešním dnem redaktor Peter Bulek, který uraduje denně od 1 do 3 hod. čepol. v České informační kanceláři, Příkladní adm. II. poschl., 70. dvěti.

Jugoslavenskim mornarima i vojnicima!

Mornari i vojnici!

Slom stare austro-ugarske vladavine donio nam je slobodu i Narodno vjeće Slovenaca, Hrvata i Srba uzelo je našom pomoću u posjed cijelu ratnu mornaricu bivše austro-ugarske monarhije. Ona je sada narodna mornarica Slovenaca, Hrvata i Srba.

Tko imade slobodu taj imade i dužnosti, kojima se ukloniti ne smije, a da ne postane izdajicom svoje narodne stvari, a prošteno je svima, svima, samo nije izdajci. Neslavenski mornari, u koliko ne žele od svoje volje da služe u jugoslavenskoj mornarici, odilaze pomalo u svoju domovinu. Baš ona okolnost nalaže Vama, jugoslavenskim mornarima, da ustrajete na svojim mjestima, dok se novo stanje naše ratne mornarice ne uredi te nastupi čas, da se i jugoslavenski mornari postepeno otpuste svojim kućama, da se opet postepeno svojem običnom radu. Mornari! Vi vrlo dobro znadete, kako je sada svaki pojedini čovjek potreban, kada valja spasavati ogromne vrijednosti, koje su uložene u ratnu mornaricu i sve niene uredbe. Svaka šteta koja nastaje, šteta je našega troimenog naroda, koja bi se morala namirivati poreznim novcem našeg seljaka, radnika, obrtnika i svih ostalih slojeva naroda. A naš je narod još siromašan, pa je svaka šteta, koja mu se nanosi zločin na narodu.

Svaki Jugoslaven, koji nepovlasno ostavi svoje mesto, smatraće se vojnim beguncem i kao takav progoniti, i kod njegove kuće javno narodu oglašiti, da ga stigne prezir naroda, jer je u najvažnijim časovima naše narodne sudbine kukavički ostavio narodni barjak i odmetnuo se od narodne stvari.

Bratco mornari i vojnici! Ustrajte još neko vreme u narodnoj službi, da se onda ponosno i svjetla obraza vratite svojim rodnim kućama kao saradnici na velikom djelu narodnog oslobodjenja.

Zapovedništvo jugoslavenske ratne mornarice.

Iz slavenskog sveta.

Iz češko-slovačke republike. Českoslovački prešbiro javlja: Narodni výbor držao je dne 3. o. m. večanja, koja su potrajala do preko pola noći. Dr. Pantuček referirao je o 7 provizornih zakona, koji su nakon odluke debate bili jednoglasno prihvaćeni. Svi ti zakoni i naredbe bile neposredno obavljene. Svi su ustrojenja državne vlasti uspostavile centralnih oblasti, najvišeg upravnog zbora i najvišeg civilnog i kaznenog sudbenog stola, organizacije urednih sudova i imenovanja osoba za najviše upravno sudije u Pragi. Dalje ukidaju se sve konfiskacije imetka, koje su usledile radi veleizdajničkih čina. Napokon se jednoglasno zaključilo, da 7. novembra izdati opsežnu amnestiju za civilne i vojničke osobe.

O češkim ministrima. Provizorna vlada u Parizu, koja se obrazovala sastoji se od više ministara, čiji su životopisi sledeći: Vojni ministar dr. Miroslav Stefanik, rođen Slovak, svrta je sve

učilište u Pezunu, te studirao na sveučilištu u Parizu i Zürichu. Godine 1907. preuzeo je ravnateljstvo znamenite zvezdarnice na Mont Blancu. Kao općenito priznati naučenjak putovao je više puta u Afriku. Za vreme rata bio je generalom česko-slovačke brigade. Dr. Lav Sirova, bio je diplomatski poslovodja česke vlade u Parizu, bio je do proklamisanja rata urednikom lista „Česke Slove“. Otac mu je bio javni beležnik u Humpolcu kraj Praga. Dr. Leon Borsky, diplomatski zastupnik u Rimu, bio je prvobitno parlamentarni izvestitelj českoga lista „Samostalnost“. U vojnu je bio pozvan kao rezervni časnik i bio je izvestiteljem bečkoga parlamenta. Godine 1916. putovao je u Holandiju. Dr. Borsky je židovskoga porekla. Dr. Bogdan Pavlu, koji je sada diplomatski poslovodja u Rusiji, bio je redaktorom „Narodny Listy“. Kao rezervni časnik pošao je u boj, gdje je postao duša česko-slovačkih brigada. Diplomatski poslovodja u Washingtonu. Karlo Pergler, je pod kraj devedesetih godina kao dvadeset godišnji trgovački pomoćnik u Pragu, pristupio česko-slovačkoj socijalnoj demokraciji, te je bio i članom ta mošnjega poverenstva strukovne organizacije. Prije dva decenija iselio se u Ameriku, gdje se etablirao u gradu Cedar Rapids u državi Iowa kao edvetaik, pošto je prije toga absolvirao pravo i položio nužne ispite. Iz Amerike je bio dopisnikom lista „Pravo Lidu“.

Prisega američkih Jugoslavena.

„Bulletin jugoslave“ donosi iz Washingtona koncem srpnja 1918.: Uprava Ujedinjenih država izrazila je želju, da bi svetkovina neodvisnosti Amerike letos poprimila općenitije oblike. Tako je preslavljena u prisuću svih saveznika i naroda potlačenih, koje treba da rat oslobodi. Srpsko poslaništvo i jugoslavenski odbor odlučio, da Jugoslaveni priustvuju zajednički zasvedočivši tako jednodušnost celog naroda. Mi upotrebismo priliku, da prvi puta razapnemo našu jugoslavensku zastavu. Američki odbor primi vidljivim zadovoljstvom tu makanu, te usvojil naš program. Tako imadjasmo malu našu svečanost još prije, no što smo prisustvovali samoj svečanosti. Podignuce naše zastave obavilo se na Agricultural Ground. Naši odaslanci i strani gosti podješe tamo u povorci, pred kojom koracaše glazba, odeo Sokola i zastave. Zastavu nosile su četiri mlade američke devojke, medju njima Melle Bakar, kćerka ministra rata. Gospodin Mihajlovič, opunomoćeni ministar Srbije, podigne zastavu uz burno oduševljeno klicanje te započne sledeći govor: „Danas razvismo zastavu slobode i jedinstva. Prisegnimo, da ćemo biti uvek spretni umreti za nju. Pre 142 godine, kada su utemeljitelji velike ove republike proglasili njezinu neodvisnost, proglasise ujedno načelo, koja će jednog dana esvojiti ceo svet. Tako postade Amerika sklonište svih potlačenih, postade ognjište slobode. Nije začudno što nadjosmo branioce u tom reprezentantu slobode. Naši neprijatelji predroše srpsku frontu, ali ujedniše naš narod Srba, Hrvata i Slovenaca u borbi sa neprijateljem slobode. Jest, ujedinjeli smo pod jarmom neprijatelja. Ova zastava jest dokaz. Neprijatelju ne će više uspeti da nas razdeli, jer u toj borbi ili ćemo umreti svi ili ćemo biti oslobodjeni. Ovu zastavu, koju razastresmo u ovoj velikoj državi, koju je primila našu obranu u ruke, poneti ćemo jednom u našu oslobodjenu domovinu.“

Frenetično pleskanje pozdravi ove reči ministra, dok su jugoslavenska udruženja pevala nacionalnu himnu. Poslije pregovori gosp. Bogumil Vošnjak, član jugoslavenskog odbora. Evo sledećih mesta iz njegovog govora: Iz ruku Amerike Jugoslaveni dobivaju ovu baklju slobode. Stara gradjevima, umiruće carstvo opasnost je za slobodu svake zemlje, pa time je i neprijatelj američanske slobode. Podignuce zastave nove države jugoslavenske, svetkovina je bratstva. Ne ujedinjuju je 7 milijuna Srba, Hrvata i Slovenaca Austro-Ugarske na temelju pobeđe sa Srbima Srbije u novu državu, već na temelju međusobnog spurazuma. Naš narod imade jednu jedinstvenu dušu, jednu zajedničku budućnost, po jednodušnoj želji celog našeg naroda naš cilj je neposledivo ujedinjjenje. Naše ujedinjjenje ne temelji se na krvi i maču, već na volji naroda. Doći će dan, kada će američka vojska gaziti Bečom i Berlinom. Taj dan naš narod će pozdraviti sa neopisivim entuziazmom tu zastavu, koja će slobodno lepršati po našoj zemlji. Na grobu Washingtona i na Kapitolu diže se novo sunce. Sunce novog vremena. U tom veličanstvenom času, kada revolucionarci razastiru tu zastavu revolucije i buduće aktivnosti uspostavljanja mira, mi kličemo njenom odlučnom mnoštvu, koje težil za neodvisnosti, ne zdvajajte, evo nove zastave, a s njome Amerika i američanska demokracija. Na to pozdravi zastavu svih Jugoslavena gosp. Miloš Ivanović, član odbora crnogorskog za narodno ujedinjjenje, u ime tog odbora sa rečima: kako sledi: „Dosledno sa našom prošlosti mi Srbi Crne Gore pozdravljamo sa neopisivim oduševljenjem i primamo zastavu posvećenu ujedinjjenju naroda usprkos, zapreka i najtežih žrtava. Mi smo spremni za

nju učiniti poslednju žrtvu, podneti pače naše razočaranje, te joj prisližemo večnu vernost.“ Poslije toga govora predaednik ujedinjjenia hrvatskog, don Niko Gršković držaše govor i prošita prisegu, koju položili svi prisutni Jugoslaveni zastavi. To bijaše najganutljiviji čas cijele svečanosti. Ponajprije ponio se govornik Ujedinjenim državama, na to je čitao prisegu, iz koje avo ovdje: najznačajnijih odlomaka: „Dižemo ruke i prisježemo, zastavo narodnog ujedinjjenja, da ćemo. Ti sve dati, pače naš život, da postanesh dostojna družica zvezdane zastave, koju ne ćemo nikada izdati i u kojoj vidimo svetu stvar i našeg branioca.“ Iz ovog episa, što ga učini „Jugoslavenski svet“ u Newyorku, naš najveći organ u Udruženim državama, vidi se, kakovo bijaše duševno raspoloženje prisutnih. „Tko nije doživio ovaj čas, teško će ga razumeti piše taj časopis. Tko nije vidio suza ganuća u očima publike, tko nije čuo plač veselja, i nađe, tko nije vidio scenu, kad su se digne ruke množine na prisegu, te tko nije čuo sveti „prisližemo“, taj nije doživio jedan od najvećih časova naše povesti. Prisutni Amerikanci bili su tako ganuti, da je jedan od njih uskliknuo: „Takav narod ne će nikada stradati.“

Za vreme svečanosti imao je jugoslavenski odbor zastupnika kod američke vlade. Gospodin i gospodja Blankini bijahu taj dan gosti predaednika Wilsona. Gosp. dr. Blankini zastupao je Jugoslavene tečajem ceremonija, te je prisustvovao kao reprezentant govoru, kog je predaednik Wilson izrekao na Mount Vermvnu o cilju rata Amerike. U tom govoru on je naglasio još jednom čvrstu volju Amerike, da ne popiše mira dok ne bude svet pre udešen na temelju slobode i prava samoodredjenja naroda.

Domoe vesti.

Gradjanli

Buduć sigurnost svega gradjanstva i njegovog imetka zahteva, da se poduzmu potrebite sigurnosne mere dok ne bude pitanje pripadništva Pulē internacionalno rešeno, preuzele su garde Čehoslovaka i Poljaka uzdržavanje javnoga reda i zaštitu sigurnosti života i imetka bez ikakve političke namere.

Pula, 3. studenog 1918.

Narodno veće SHS Zagreb
Mezni odbor Pula.

Legitimacije. Za ustup u područje jugoslavenske ratne mornarice (brodove, urede itd.) potrebna je legitimacija. Za te dostaje, ako desadašnje legitimacije dobiju kod lučkog admiralarata pečat, koji je sada u vrednosti. (soba br. 51). Tko nema legitimacije, može je dobiti kod lučkog admiralarata u sobi br. 50. Svaki posednik legitimacije ima pravo, da u gradu zatraži zaštitu patrolne, ako li od bilo koga uznemirivan ili dosadljiv. Patrulje valja uputiti na to, da moraju u takovim slučajevima odmah energički nastupiti.

Škole u puljskom kotaru zatvorene. Predsedništvo udruženih narodnih odbora zaključilo je da sve škole kotara bez razlike imadu ostati zatvorene do daljnjih odredba.

Poziv našim radnicima. Pozivlju se svi odbornici i poverenici „Narodne radničke organizacije“ kao i ostali jugoslavenski radnici u Pulii, da usied žurnog i važnog radničkog pitanja koje je nastalo, da nefaljeno dodju na pogovor danas, dne 4. o. m. u 6 sati na večer u „Narodni dom“ prvi kat. Pošto će faliti sada u Pulii mnogo naših poverenika, neka si medju sobom izaberu iz svake radionice ili skupine po jednog, koji će odnosno radništvo za sada zastupati. — J. Baselli, član mesnog odbora za organizaciju i agitaciju.

Jugoslavenska mornarica u Pulii.

Okružnica.

Zapovedništvu flote, zboru mornara, svim brodovima i ravnateljstvu za razorožanje:

Iz službe istupajućli brodovi imadu doznačiti iskrcavajuću momčad jugoslavenske mornarice prepisnim putem te ju upraviti svojim satnijam u zatvorenim redovima.

Pula, 3. studenog 1918.

Lučki admiralat.

Objava.

Saopćuje se, da jugoslavenska momčad ostavlja brodove i odlazi kući. Proglašuje se, da će za svakim momkom jugoslavenske narodnosti što pobegne biti izdana teralica, biće proglašen izdajicom domovine, nosiće sramotu, biće uhvaćen i kažnjen.

U interesu domovine je i u interesu svakog pojedinca da ostane na svojm mjestu.

Prosveta.

Veliki kalendar „Književnoga Jupa“ izišao iz štampe. Već davno očekivanoj potrebi, da se izda jedan, narodni kalendar, koji bi stajao na dostojnoj umetničkoj visini, a ujedno bio pristupačan široj publici, udovoljio je sada Odbor SHS žena za siročad. Time se ujedno hoće bar donekle da namaknu sredstva, koja su Odboru potrebna, naročito za zimsku odeću i obuću 18.000 dece, koje seljak ishranjuje. U bogatom opsegu kalendar donosi radove najboljih naših kulturnih radnika i umetnika. Kalendar je odštampao latinicom, ćirilicom i slovenački. Cena mu je 4 krune. Može se svi mesni odbori, zadruge, poverenici, svećenici, učitelji i pojedinci, koji su već obavješteni, da se što više zauzmu oko raspacavanja. Novac se nekakšlje prilozhenim čekom. — Odbor SHS žena za siročad, Zagreb, Kipal trg 9.

Mali oglasnik

U najam
jedna eventualno dvie sobe meblirane, samo za civilne činovnike, Sisańska ulica 12.

Kitniloške
(sposobna u avoj atrici) te naučnice primaju se u modnom salonu za bešire Lutec Oharwát, ul. Ostillo 3 (Poilkarpo).

Prat posredovni
Ženidbeni uređ
Zagreb, lica 7.
Imade na izbor iz vrlo oknih i imućnih krugova boljih ženidbenih partija, obojeg spola. Informacije besplatne.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“

Kreditno i eskompino društvo
PULA, trg Custozza 45
prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini.
Uredovni sat:
od 9-12 pre i od 3-4 i pol posto podno.

Jedini hrvatski osiguravajući zavod
„CROATIA“
osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljena godinc 1824.
SREBISNJICA: Zagreb, u vlastitoj palaši, uگو Marovske i Preradovićeve ulice. Podružnice i glavna zastupstva: OSIJEK, SARAJEVO i TRST.
Zavodska imovina . K 5,167,276-64
Isplaćene odštete . K 7,729,996-96

Ovaj domaći zavod prima uz povoljne uvete sledeće vrsti osiguranja:
I. Protiv šteta od požara:
1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijalnih poduzeća).
2. Osiguranja pokretalna (pokušstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, itd.).
3. Osiguranja poljčkih plodina (žita, sena itd.).
II. Staklenih ploča protiv razlupanja.
III. Na ljudski život:
a) Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
b) Osiguranja miraza.
c) Osiguranja životnih renta.

Knjige. Bertapl. Suttner: „Dojle s oružjem“ — Krijež: „Pan“ Pjesme. — „Prvi Maj“, drama. — M. Vukojević: „Sabrane pripovijestij.“ — Upton Sinclair: „Industrijski Velikan“. — L. Tolstoj: „H a d ž i M u r a t“. — Krapetkin: „Omladini“. — „Močvara“, roman iz žičakih klasicima. — Otto Braier: „Skupota“, mogu se dobiti u P o d t u ž n i c i Jos. Krmpotić, Pula, ulica Franje Ferdinanda br. 3. — Narudžbe se opremaju brzo točno uz pouzeće.

po bo
rima
Tisu
vodje
grof. O
slaništ
ovamo
Bugars
kratkoi
a Mad
mačka.
Napras
saopću
voru
da us
bila je
Austro
monar
odredj
grofa
nemač
dvoun
da pe
govor
posaj
Z
s
k
n
dr
m
dr
vij
Wol
o p
love
Nes
nik
Rev
Wa
tob
vel
raz
tog
su
lje,
a o
žrt
po
za
...
Draga braće
nosim vam p
egovog odbora
tamnici. Osam
voj, četiri stot
mljama Venecij
podarila je nad
okopali. Jedam
reka, kad će do
nekom brdu
alu seljačku ko
ad bude ona st
či znaia i vero
gostavlja će d